

2023: A LELKIPÁSZTORI HIVATÁS ÉVE

- a zsinati előterjesztés alapján -

A Magyarországi Református Egyház Zsinata a 2023. évet a ZS.-9/ 2022.11.29. számú határozatával az LELKIPÁSZTORI HIVATÁS ÉVÉNEK nyilvánítja.

Ebben az évben különösen nagy hangsúlyt kap a Magyarországi Református Egyházban a lelkipásztori szolgálat témája. Ez számos kérdéskört takar. Összefoglalva az év célkitűzése, hogy lehetővé tegye a lelkipásztorok támogatását, elindítsa a képzés megújítását és pozitív irányba befolyásolja a következő lehetséges lelkipásztornemzedék számát és elköteleződését.

Az év során a toborzás, a képzés és a kísérés feladatköreiben kívánunk előre lépéseket tenni. Ehhez számos munkacsoportot szükséges életre hívni, és minden, az országos egyház által szervezett találkozón, konferencián képviselni a lelkipásztori hivatással összefüggő kérdéseket.

Valamennyi kérdéskör összefügg egymással, hiszen pl. a toborzás során mind az ifjúsági szervezetekkel való együttműködést, mind a hittanoktatás missziói jellegét, mind pedig az egyházi oktatási hálózatot és a gyülekezeti ifjúsági munkát egy rendszerben kell látnunk. Ez az a terület, ahol meg tudjuk szólítani a következő nemzedéket és szolgálatba tudjuk hívni.

Emellett ugyanígy fontos, hogy a képzés – továbbképzés (folyamatos) megújításával olyan képességekkel vértessük fel a következő lelkipásztor nemzedéket, hogy a – még számunka is ismeretlen – jövőben is magabiztosan tudják képviselni egyházunk biblikus-hitvallásos tanítását. Már a szolgálatra jelentkezés során tudják, hogy hasznos tudást kapnak és a jövőben sem hagyja magára a képzést biztosító egyház az újabb és újabb társadalmi kérdésekkel és kihívásokkal.

A testi-lelki egészség megőrzése mellett a szakmai támogatás, a hivatástudat fenntartása és erősítése egyaránt része kell, hogy legyen a lelkipásztorok támogatásának, kísérésének. A már meglévő gyakorlatok összekapcsolásával, országos hálózattá fejlesztésével egy olyan komplex rendszert kívánunk kiépíteni, melyben a szolgáló lelkipásztor megkaphat mindenféle segítséget – akár a szolgálatáról, akár a saját lelkéről van szó. Szükséges látnia a szolgálatra elhívandó következő nemzedéknek, hogy az egyház a szakmai képzésen túl az lelki, mentális és testi egészségében is támogatja.

Mindezek anyagi és jogi kereteit is szükséges biztosítani. Ezzel egy biztos lelkipásztori életutat tudunk felmutatni a jövőben szolgálatba álló és a jelenleg is szolgáló lelkipásztoroknak.

Az egyházunk eddigi gyakorlatában számos elem jelenleg is megtalálható, a megújításnak és a fejlesztésnek számos kezdeményezője van jelenleg is: ezeket a folyamatokat kívánjuk 2023-ban, a lelkészi hivatás évében összefogni és katalizálni.

A lelkipásztori életpálya toborzás – képzés – kísérés

1. Célkitűzés

A cél a Református Egyházban szolgáló lelkipásztorok számának és állapotának javítása. Ezt a célt a toborzás – képzés – kísérés hármass feladatkörében kívánjuk megvalósítani.

2. Alapvetés

A **lelkipásztori életút** teljességébe tartozik az Isten által a szolgálatra kiválasztásától az aktív éveken és nyugállományon túl a lelkipásztorról való emlékezetéig terjedő időszak. Isten mindenek felett szuverén Úr. Ő rendel egyházába szolgálókat¹. Az Ő akaratának engedelmességgel hallja meg a szolgálatra hívást lelkében a leendő lelkipásztor (*vocatio interna*). A hitben és tudományban egyaránt növekedvén, hitéről és tanulmányairól a megfelelő rendben számot kell adnia, majd az egyház törvényei szerint tudja hivatását betölteni azon a szolgálati helyen, ahová Isten őt rendeli. Az Ő kegyelméből tud szolgálni hivatása során. Az egyházi törvények által megszabott hivatalos szolgálata végeztével nyugállományba vonul. Teremtőjéhez megtérve, családját, szolgálata örökségét hátrahagyva az egyháznak kötelessége, hogy méltóképpen gondoskodjon emlékezetéről.

A lelkipásztori életút szakaszolható, s az alábbi részeket különíthetjük el:

- szolgálatra elhívás
- szolgálatra képzés
- aktív szolgálat
- kilépés az aktív szolgálatból, nyugállomány
- hozzátartozókról való gondoskodás

Mindegyik szakasznak meg vannak a saját tulajdonságai, kihívásai és feladatai. A lelkipásztori életpálya kapcsán egy ennél szűkebb szakaszcól beszélünk, mely az elhívástól a nyugállományig terjed.

¹ Második Helvét Hitvallás XVIII. fj.

A **lelkipásztori életpályát** az egyház szempontrendszere szerint az alábbi öt dimenzió felől közelíthetjük meg:

- 1) jogi
- 2) anyagi
- 3) szellemi²
- 4) lelki³
- 5) egészségügyi

Ezen öt dimenzió megjelenik az életpálya valamennyi szakaszában.

A lelkipásztori életpályával kapcsolatban az egyház feladatait három feladatkörbe csoportosítottuk.

Ez a három feladatkör:

- A) toborzás
- B) képzés
- C) kísérés

Életpálya szakaszai:	szolgálatra elhívás		szolgálatra képzés	aktív szolgálat	
	Életpálya dimenziói:	hívogatás		felvételi	továbbképzés
jogi	Kik lehetnek lelkipásztorok?	Felvételi eljárásrendje	Képzés jogi keretei egyházi, intézményi és állami jogszabályi keretek	Egyházi, állami jogszabályok naprakész ismerete	Szolgálatot meghatározó jogszabályi rend
anyagi	Együttműködő szervezetek anyagi keretei		Képzés anyagi keretei az intézmény része Képzés anyagi keretei a hallgató részére (ösztöndíj, tandíj, stb.)	Továbbképzés anyagi biztosítása	"Bértábla" (javadalom, javadalom kiegészítései, korpótlék, nyugdíjjárulék, stb.)
szellemi	ismeretátadás a szolgálatról	felvételi alkalmasság (ismeretek tekintetében)	Tananyag, képzés tartalma	Szakmai továbbképzési rendszer	Szolgálat típus szerinti körök
	szolgálat iránti érdeklődés felkeltése	felvételi alkalmasság (szolgálatkészség tekintetében)	Készségfejlesztés, gyakorlatok	Mentorálás	Lelkeszi kiskörök
lelki	szolgálatra hívás	felvételi alkalmasság (hitbeli tekintetben)	Hivatástudat erősítése	Hivatástudat megerősítése	Lelkigondozás
			Hitbeli növekedés	Hitben való megerősítés	Spirituális kísérés (lelki vezetés)
egészségügyi		felvételi alkalmasság (pszichológiai szűrés)		Ismeretátadás a prevencióról	Rendszeres szűrés
		felvételi alkalmasság (fizikai alkalmasság)		Ismeretátadás a prevencióról	Rendszeres szűrés
Életpálya feladatkörei:	TOBORZÁS	TOBORZÁS és KÉPZÉS	KÉPZÉS	KÉPZÉS és KISÉRÉS	KISÉRÉS

² e fogalom alatt a kognitív, mentális dimenziót értjük

³ e fogalom alatt a pszichológia és spiritualitás területét értjük

Esetleges konkrét példák arról, hogy az életpálya mely szegmenseiben „mivel van feladatunk”.

Az egyes feladatkörök a lelkeszi életpálya beavatkozási pontjaiból a hozzájuk kapcsolódó pontokkal kell, hogy foglalkozzanak.

TOBORZÁS:

az „előkészítés” is ugyanúgy része a lelkipásztori életpálya toborzás feladatkörének, mint maga a szolgálatra „készítés” és a szolgálatra való „hívogatás” és a „felvételi szűrés”.

- a) Előkészítés: az ifjúsági, hittanoktatói munka, közösségszervezés.
- b) Szolgálatra készítés: a meglévő ifjúsági közösségekben lévőkkel való foglalkozás.
- c) Szolgálatra hívogatás: konkrét toborzás a közösségekben lévők között.
- d) Felvételi szűrés: a szolgálatra alkalmas vagy alkalmassá tehetőek között végzett munka.

KÉPZÉS:

magába öleli a teológiai felvételtől a teológiai képzésen át az életpálya egész hosszán átnyúló továbbképzésekig (beleértve az általános és a speciális továbbképzéseket) terjedő tanulmányokat.

- a) teológiai képzés
- b) továbbképzés („szellemi karbantartás”)

KISÉRÉS:

a lelkipásztori életpálya ezen feladatköre a „testi” és „lelki” karbantartást foglalja magába

- a) egészségügyi szűrés
- b) lelki – lelkipásztori megközelítésben
- c) lelki – spirituális megközelítésben
- d) életpálya – szakmai mentorálás
- e) jogi, anyagi (ide értve a nyugdíjintézeti feladatokat is) aspektus egy külön dimenzióként.

3. Szempontok

Toborzás

A toborzás feladatkörön belül az alábbi **„készségeket”** kell elsajátítani.

- a) református hitünk alapjai és jellegzetességei
- b) református hitünk gyakorlásának módjai
- c) a közösség szolgálata
- d) református, közösségi identitás

A toborzás feladatkörön belül az alábbi „lépcsőfokokat” kell bejárni.

- a) a hit tartalmának megismertetése
- b) a hit gyakorlatába való „bevezetés”
- c) a hit által formált közösség megélése lokális és országos szinten
- d) a közösség szolgálatába való „bevezetés”
- e) a közösség szolgálatában való előrehaladás
- f) formális egyházi szolgálatba való meghívás elfogadása

A toborzás feladatkörön belül a fent megfogalmazottakat lehetőség szerint az alábbi **tereken** javasolt megvalósítani.

- a) egyházközség
- b) református egyházi iskola
- c) református hittan csoport

majd

- d) országos szervezet helyi csoportja

Képzés

A lelkipásztor képzés több évszázados gyakorlat során, mindig az adott kor kihívásaira adott válaszok alapján alakult ki. A mostani változtatások során az alábbi szempontokat kell érvényesíteni:

- a) gyakorlat-orientáltság
- b) a teológiai diszciplínák tekintetében interdiszciplináris szemlélet
- c) (leendő) szolgálói közösség formálása
- d) apologetikus hozzáállás erősítése (magabiztosság mind az ismeretanyag, mind a biblikus-hitvallásos elköteleződésben)

A lelkészsképesítő vizsga különböző formában szintén évszázados múltra tekint vissza, s formája tekintetében az adott kor kihívásaihoz igazodott. A mostani változtatások során az alábbi irányok kerültek meghatározásra:

- a) a „vizsga” hétköznapi élethelyzetet tükrözzön
- b) a megszerzett tudás gyakorlati alkalmazását vizsgálja a bizottság

A lelkipásztor továbbképzés kialakulása is része annak a folyamatnak, hogy az egyre gyorsabban változó világban az aktuális kihívásokra korszerűen fel tudjanak készülni a

lelkipásztori szolgálatban állók. A mostani változtatások során az alábbi súlypontokat szükséges figyelembe venni:

- a) magabiztos biblikus-hitvallásos világnézet korszerű átadásának képessége
- b) gyülekezet-építési módszerek gyakorlati alkalmazása
- c) hivatástudat erősítése
- d) társadalmi kérdések tekintetében az egyházi álláspont ismerete

Kisérés

A lelkipásztori szolgálat háttértámogatása, kísérése korábban a különböző kihívásokra eltérő megoldásokat kínált, azonban számos ponton hiányosságot szenvedett. A meglévő lehetőségek kibővítése során az alábbi szempontokat kell érvényesíteni:

- a) hálózatos működés
- b) az élet egészére, valamennyi dimenziójára (jogi, anyagi, szellemi, lelki, egészségügyi) kiterő támogatás
- c) hivatásgondozás felől történő megközelítésben

Részletezve:

A lelkipásztorok számára az egyházi jogrendszerben legyen egyértelműen meghatározott a szolgálat valamennyi szakaszát (képzéstől a nyugellátásig) érintő kérdések.

Az életpályán való előrehaladás jogi és anyagi vetületei világosan legyenek megfogalmazva és ismertetve.

Ezáltal lehet biztonságos és kiszámítható kereteket biztosítani, ahová meg lehet hívni szolgálni a jövő lelkipásztorait.

A továbbképzések már érintették a szellemi, azaz szakmai, tudásbeli megújulásnak, megerősítésnek a feladatait.

Emellett a lelkipásztori háttértámogatás is nagyon fontos, az emberi élet krízisei és szakmai kihívásainak leküzdésére, feldolgozására. A lelkipásztorok hitét is erősíteni kell, s ebben is segítséget kell nyújtani, ebben a lelki vezetés tud segítséget adni.

A lelki egészség mellett a testi egészség megőrzése és a betegségek megelőzése is egyaránt fontos, melyre a kísérés feladatkörének ki kell térnie.

A megvalósításban az alábbi elvek szerint kell szervezni:

- preventív
- országos
- komplex
- többszintű
- hálózatos

vitaanyag

Összefoglalva:

A lelkipásztori életpálya kísérés feladatkörének a lelkipásztor testi-lelki-szellemi karbantartását és megerősítését, a szolgálatban való alkalmasság erősítését kell szolgálnia.